

Warunki pracy w województwie wielkopolskim w 2020 r.

28.06.2021 r.

 93,6

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości

W porównaniu z 2019 r. liczba osób pracujących w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem zwiększyła się z 86,8 do 93,6. W ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono działanie czynników szkodliwych wobec 41,7 tys. osób (liczonych tyle razy na ile czynników byli narażeni), a wobec 16,7 tys. zagrożenia ujawniono lub stwierdzono fakt ich powstania.

Podstawowe informacje

W 2020 r. badaniem warunków pracy objęto 8,3 tys. jednostek zatrudniających łącznie 773,0 tys. osób. Spośród tej grupy w warunkach zagrożenia pracowało 72,4 tys. osób (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego), co stanowiło 9,4% zatrudnionych badanej zbiorowości. W 6,8 tys. zakładów nie stwierdzono niekorzystnych warunków pracy.

Większość zagrożeń dla zdrowia i życia powodowały czynniki związane ze środowiskiem pracy, wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń chemicznych i pyłowych oraz natężeń fizycznych. W 2020 r. na tego typu zagrożenia narażonych było 42,7 tys. osób, tj. 59,0% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2019 r. 64,3%). Zagrożenia związane z uciążliwością pracy (praca w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości) dotyczyły 18,1 tys. osób, czyli 25,0% zatrudnionych badanej zbiorowości (w 2019 r. 18,1%). Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 11,6 tys. osób, tj. 16,0% pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w 2019 r. 17,6%).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia najczęściej byli narażeni na czynniki związane ze środowiskiem pracy

Tablica 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a
Stan w dniu 31 grudnia

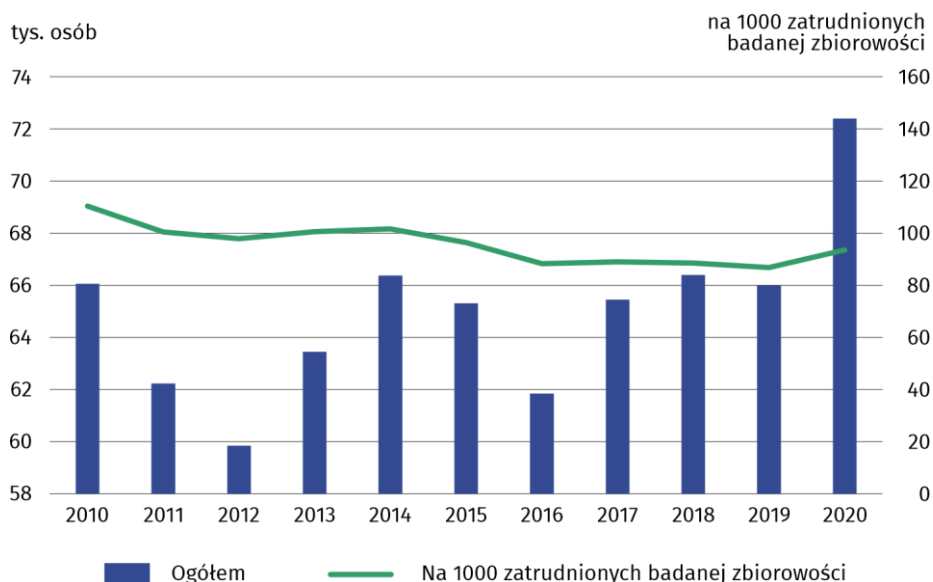
Wyszczególnienie	2019		2020	
	w tysiącach		2019=100	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości
Ogółem	66,0	72,4	109,6	93,6
Zagrożenia				
związane ze środowiskiem pracy	42,4	42,7	100,6	55,2
związane z uciążliwością pracy	12,0	18,1	151,2	23,4
czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	11,6	11,6	99,8	15,0

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

W stosunku do 2019 r. o ponad połowę wzrosła liczba osób zagrożonych uciążliwością pracy (o 6,1 tys. osób) oraz nieznacznie czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (o 0,2 tys. osób, tj. o 0,6%). Zmniejszyła się natomiast liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi (o 0,2%).

Wykres 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a

Stan w dniu 31 grudnia

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

Tablica 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia		
		związane ze środowiskiem pracy	związane z uciążliwością pracy	czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
Ogółem	72382	42689	18076	11617
w tym:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	684	424	86	174
Przemysł	47245	33728	4740	8777
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	42088	32263	3425	6400
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2920	140	502	2278
Budownictwo	2465	1248	912	305
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	16834	4650	10596	1588
Transport i gospodarka magazynowa	2768	473	1637	658
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	264	227	17	20
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	82	70	-	12
Edukacja	105	48	22	35
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1847	1821	16	10

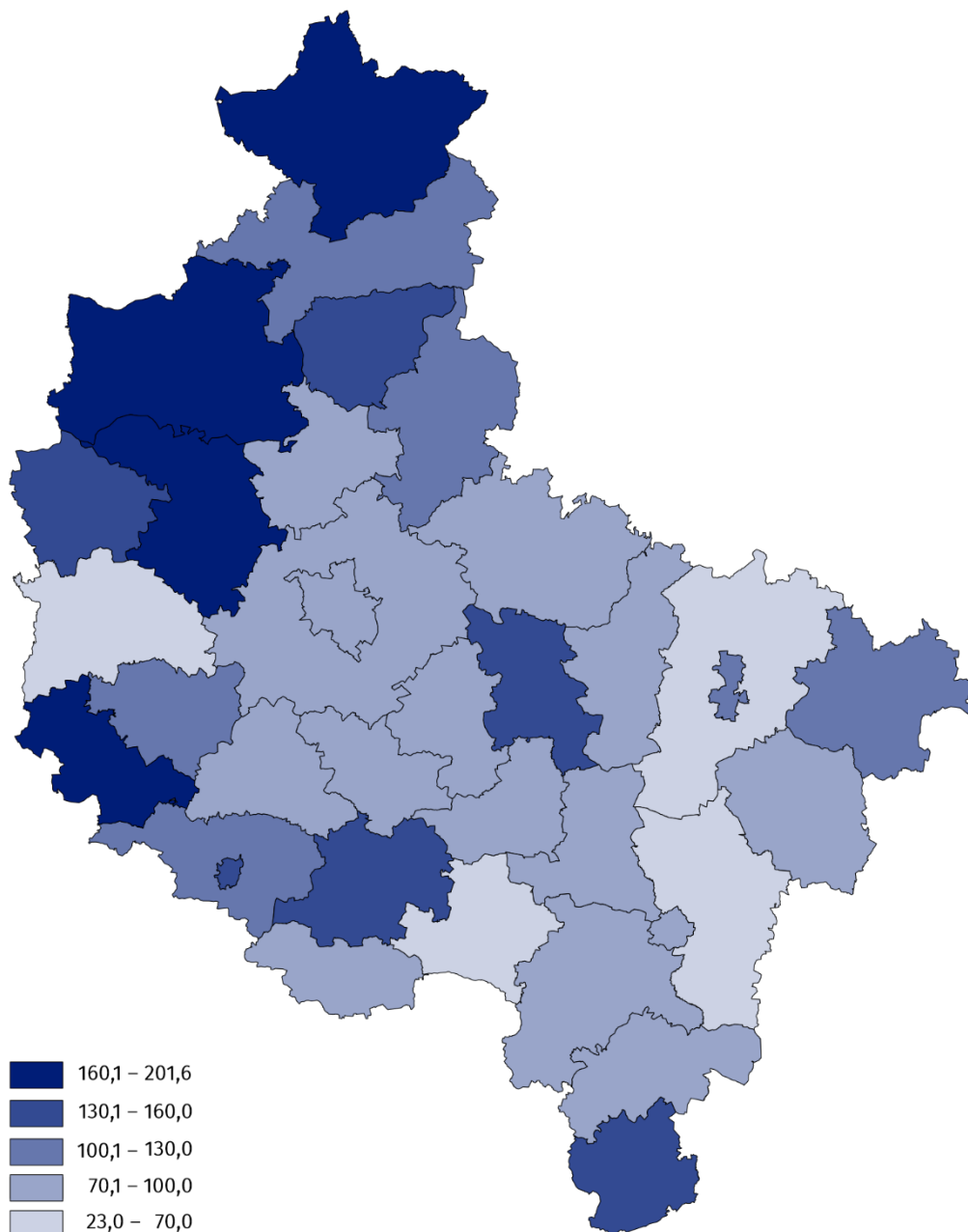
a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

Zbiorowość kobiet pracujących w warunkach zagrożenia w 2020 r. liczyła 18,8 tys. osób i stanowiła 26,0% wszystkich pracujących w warunkach zagrożenia (o 6,3 p.proc. więcej niż przed rokiem). W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości, najbardziej narażone były kobiety pracujące w jednostkach zajmujących się opieką zdrowotną i pomocą społeczną (45,4 wobec 24,3 średniej dla kobiet w województwie) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (33,3).

Kobiety stanowiły ponad jedną czwartą zatrudnionych w warunkach zagrożenia

Mapa 1. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 i dotyczą wybranych rodzajów działalności.

W ujęciu terytorialnym w województwie wielkopolskim najtrudniejsze warunki pracy występowały w powiecie wolsztyńskim, gdzie co piąta osoba była narażona na pogorszenie stanu zdrowia oraz powiatach: szamotulskim, złotowskim i czarnkowsko-trzcianeckim (co szósta osoba pracowała w warunkach zagrożenia).

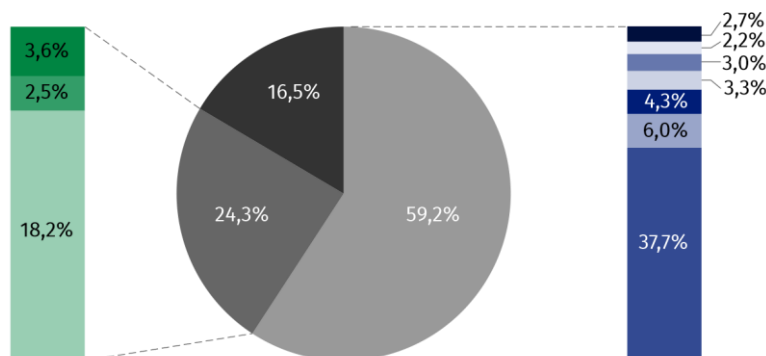
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według czynników zagrożeń

Osoby zatrudnione w warunkach zagrożenia mogą być narażone na kilka czynników szkodliwych jednocześnie, tj. na czynniki szkodliwe związane ze środowiskiem pracy, uciążliwością pracy oraz na czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Poniżej przedstawiono dane dotyczące osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia liczonych tyle razy na ile czynników szkodliwych są narażeni.

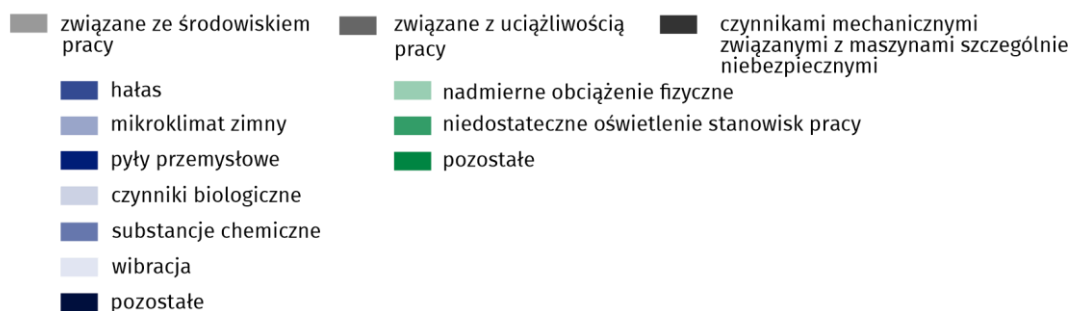
W końcu 2020 r. liczba zatrudnionych narażonych na zagrożenia wyniosła 80,8 tys. wobec 74,1 tys. przed rokiem. Większość z nich stanowiły zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy (59,2%; tj. 47,8 tys. osób) spowodowane przez: hałas (37,7%), mikroklimat zimny (6,0%) oraz pyły przemysłowe (4,3%).

Czynniki zagrożeń związane ze środowiskiem pracy stanowiły 59,2% wszystkich zagrożeń

Wykres 2. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a według czynników zagrożeń w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Zagrożenia:

a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9.

W 2020 r. zlikwidowano lub ograniczono 23,4 tys. zagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy (w 2019 r. 22,5 tys.), jednocześnie stwierdzono 11,4 tys. nowo powstałych lub nowo ujawnionych zagrożeń (w 2019 r. 10,5 tys.).

Zagrożenia związane z uciążliwością pracy, np. wymuszoną pozycją ciała, ciężkim wysiłkiem fizycznym, niedostatecznym oświetleniem stanowiska pracy itp., dotyczyły 19,6 tys. osób (24,3% wszystkich zagrożeń). W porównaniu z 2019 r. w tej grupie zagrożeń zaobserwowano wzrost o 43,2%, w tym wzrost zatrudnionych w warunkach zagrożenia nadmiernym obciążeniem fizycznym o 68,7%. Najbardziej narażeni na taką sytuację byli pracujący w jednostkach zajmujących się handlem; naprawą pojazdów samochodowych. W warunkach zagrożenia związanego z uciążliwością pracy zlikwidowano lub ograniczono 14,7 tys. zagrożeń (w 2019 r. 11,1 tys.), równocześnie ujawniono lub stwierdzono fakt powstania nowych zagrożeń w przypadku 3,9 tys. zatrudnionych (w 2019 r. 6,5 tys.).

Nadmierne obciążenie fizyczne stanowiło 74,7% wszystkich zagrożeń związanych z uciążliwością pracy

Na szkodliwy wpływ czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi narażonych było 13,3 tys. osób (16,5% wszystkich osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia). W tej grupie w ciągu roku zlikwidowano lub ograniczono 3,7 tys. zagrożeń (w 2019 r. 4,6 tys.), w tym samym czasie zarejestrowano 1,5 tys. zagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych (w 2019 r. 2,9 tys.).

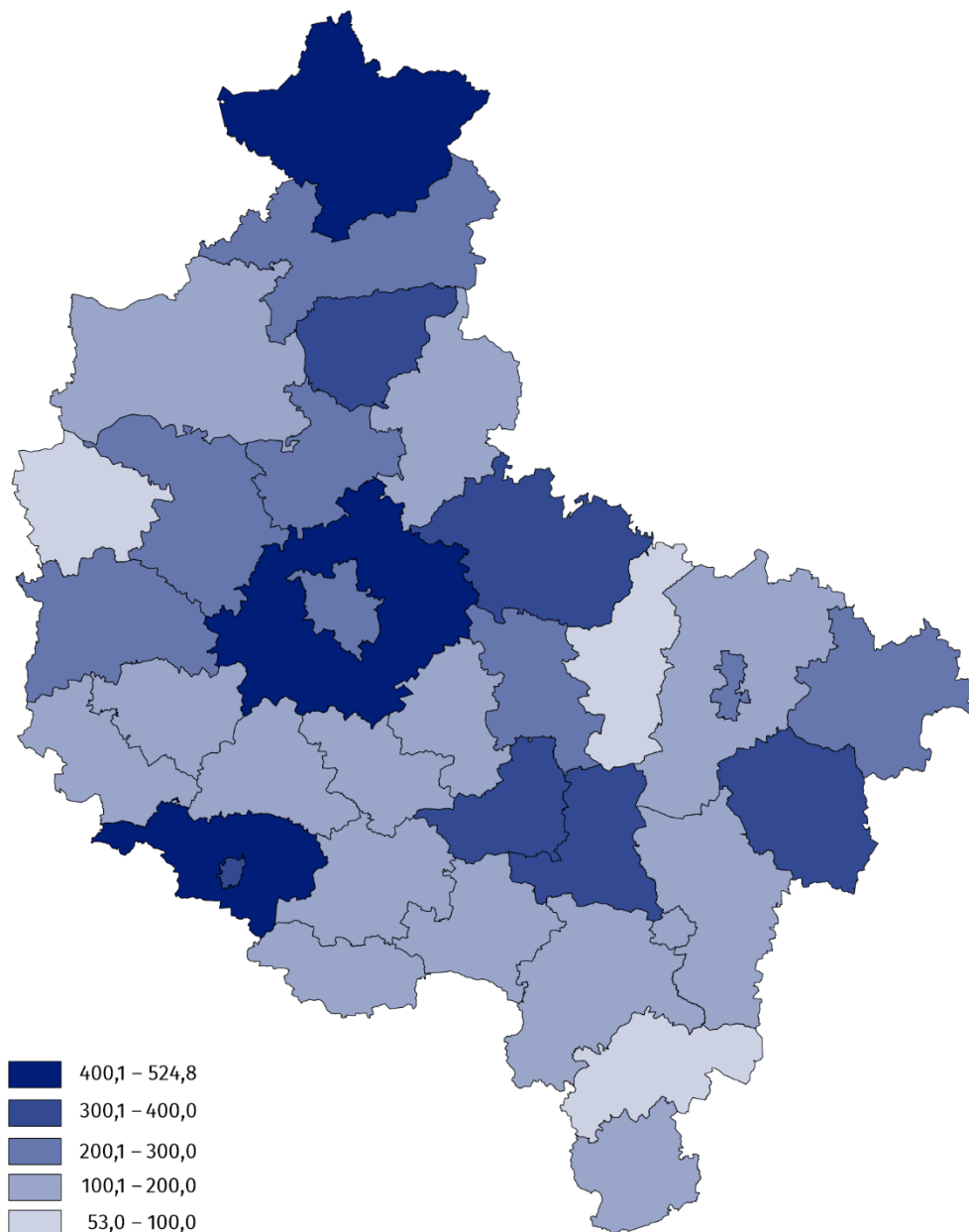
Zarówno w grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, jak i jej uciążliwością oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami niebezpiecznymi przewaga zagrożeń poddanych likwidacji lub ograniczeniom nad nowo powstałymi i ujawnionymi wskazuje na pozytywną zmianę w zakresie warunków pracy.

Działania profilaktyczne – ocena i eliminacja ryzyka zawodowego

W ramach badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2020 r. w zakładach objętych badaniem taką ocenę przeprowadzono dla 276,4 tys. stanowisk pracy, na których pracowało 413,0 tys. osób (w 2019 r. 187,5 tys. stanowisk i 288,9 tys. zatrudnionych). Większość tych stanowisk pracy znajdowała się w jednostkach zajmujących się: handlem; naprawą pojazdów samochodowych (36,1%), przetwórstwem przemysłowym (33,2%) oraz transportem i gospodarką magazynową (14,2%).

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 276,4 tys. stanowisk pracy (o 88,9 tys. więcej niż w 2019 r.)

Mapa 2. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe^a na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości w 2020 r.

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9.

Występowanie ryzyka zawodowego zostało wyeliminowane lub ograniczone na 152,2 tys. stanowiskach pracy, na których pracowało 235,2 tys. osób. Spośród tej grupy 204,5 tys. otrzymało środki ochrony indywidualnej, wobec 107,4 tys. osób zastosowano środki organizacyjne oraz dla 73,7 tys. środki techniczne.

Liczba osób na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 534,4 (379,7 w 2019 r.). Wskaźnik w przypadku stanowisk pracy, na których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe ukształtował się na poziomie 304,3 osób (158,8 w 2019 r.).

W 2020 r. największą skalę wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy odnotowano w zakładach znajdujących się w: powiecie poznańskim (524,8 na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości), złotowskim (454,1), leszczyńskim (416,8), tureckim (340,9), pleszewskim (340,1), Lesznie (333,8) oraz powiecie gnieźnieńskim (318,3).

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu
Dyrektor Jacek Kowalewski
tel: 61 2798 266

Rozpowszechnianie:
Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel: 61 2798 320, 61 2798 323
e-mail: informatoriumPOZ@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:
Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań
Regionalnych
tel: 61 2798 345
e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

[@UrzedStatystycznywPoznaniu](https://www.facebook.com/UrzedStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2019 r. – publikacja roczna](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Warunki pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy](#)

[Zagrożenia związane z uciążliwością pracy](#)

[Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi](#)

[Ocena ryzyka zawodowego](#)